

94/2
1909

მათრასი

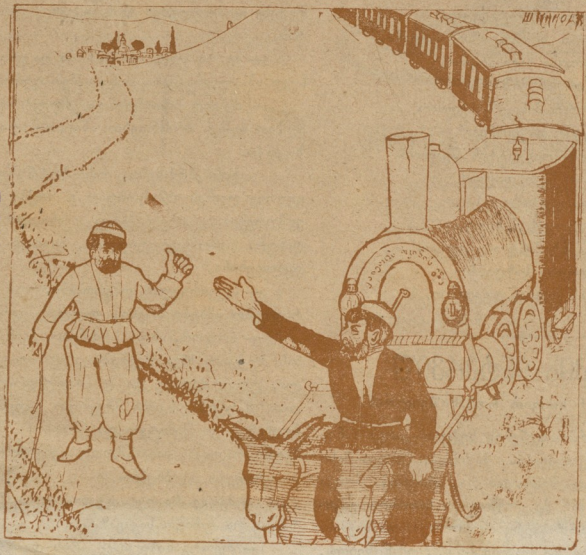

და საღამური

№ 13

ყოველ-კვირეული, იუმორისტული ჟურნალი

1876

„მაშინსტი“. ეი ბიჭო! სიღნაღზე საიდან უნდა აიაროს კაცმა? გლეხი. აი ბატონო, აქეთ სოფლებზე მიდის გზა.

„მაშინსტი“. რას ამბობ კაცო! გიქვი ვარ სოფლებზე ვიარო!

კახეთის უბელი.

ჩრკინის გზა ნოდის უნკენა,
ოჰ ბედნიერო კახეთო!
ნუ იტყვი: დოცი წელია
გვპირდებით ველარ ვნახეთოა.
უკვე გადაწყდა, მზით არის
დახატული პლანითა,
(მერწმუნე ექვი ამ ეამად
არ არის მოსატანო).
სამგორის მინდვრით მოგოგავს
იორის წყალის პირათო.

წინ ბელაურნი უბიან
ქიზიყის გასაჯორათო.
არ ეკარება სოფლებსა,
რო არ გაუხდეს ქირათო:
ხარი და ძროხა გასწყვიტოს
ნახვა დაუსევს ძვირათა;
სჯობს ჩალოინ ში იაროს
კურდღლევის დასაქირათო,
(ამ ადგილებში „კურდღლევი“
ბულობენ ერთობ ხშირათო!)
წყალსა და თივას იშოვის
შეშასაც თავ-საყრდელათო,

(სხვა რა ექნება ორთქლ-მავალ ბედღურთ სადარდელათო!) მიტომ სტოვებენ სოფლებსა, მიჭკრიან მინდორ-ველათო, რომ სოფლის ბარგი-ბარხანა არ მოსდევან სათრვევლათო, რომ არ დასტვირთონ რუმბებით, ხეტყე გაუწყონ გრძელათო, ხალხიცი დასხდეს მრავალი გრძელი გზის ვასაველათო. ის არ სჯობია სწორ გზაზე „პრინციების“ მინდორ-მცველათო ინავარდ-იკოტრიალის ლაღათ და უდარდელათო?

სოფლათ რკინის გზის გაყვანა, თავში მოუვა ხელსაო, ომნიბუსებთან ქიშპობა მის როგორ მისცემს ხელსაო. დღეღენები და ურმები ხომ სულ მოსწყვეტენ წელსაო, (ოც-ოცი კაცი დაუდის აფარა გარეჯელსაო!) მაშ გიხაროდეს ქაზიყო, ნეტავ უენს მინდორ-ველსაო! მალე იხილავ სახლადარო ცეცხლის თავიან გველსაო.

— კი.

მუშაპის ინტერვიუ:

ქ-ნ სოფიო რომანიშვილთან.

სახალხო წარმოდგენების სექციამ კარგა ხანია მიიპყრო ჩემი ყურადღება. მაშინაც, როცა მისი საქმე სასურველათ მიდიოდა და დღესაც, როცა „მონასტერი აირია“ მე ერთნაირის ხალხით ვეცი-ლები სახალხო წარმოდგენების მმართველთა საქმეს. ამიტომაც ვაგებდევ და ვვახლავ ქ-ნ ს. რომანიშვილს, როგორც სექციის ვითარებათა „საუკეთესო“ მკოდნეს. ღმერთმა ააშენოს, არც მან დაიშურა თავისი ცოდნა და შეძლება მომცა საკითხს ჯეროვანად გაესტნობოდო.

— ძლიერ აკრილდა ამ ბოლო დროს ქალაქ თფილისში! დაიწყევ ჩვეულებრივი საღამოს შეძღვევ. მოგეხსენებათ როგორ ძნელია პირდაპირ საქმეზე ლაპარაკის დაწყება!

- სწორეთ საუცხოვო დარებია.
- სახოვადოთ, შემოდგომამზე უფრო გრილა, ვიდრე ზაფხულში, დაესძინე მე.
- ღიახ, ვერგა დაცილიო.

— წარმოდგენებს ალბათ ადრე დაიწყებს თქვენი სექცია?

— ვინ იცის, ჯერ შეინგანის საქმეები ვერ მოგვივარება.

— რა ამბავია? ნუ თუ იქაც უთინხმობამ იჩინათაი?

— იჩინა და ვერგ! ჩვენ არაფერს ვიტყვით. იმედი გვაქვს ჩვენ მაგიერ მუშა ხალხი აღიმალღებს თავის ხმას.

— ვინ არია საქმე? არ შეიძლება მაცნობოთ?

— ჩვენ არ გვინდა ვილაპარაკოთ, ჩვენ მაგიერ მუშა-ხალხი იტყვის.

— ძლიერ მაღლობელი კი ვიქნებოდო, ვიდრე მუშები აღიმალღებენ ხმას, თქვენც გეთქვათ ცოტარამ.

— მე რა უნდა ვთქვა, ამა რა უნდა გითხარათ სულ ამ რეორგანიზაციის საქმემ აფერია.

— ძლიერ სასიამოვნოა, ძლიერ სასიამოვნო. ალბათ თქვენ ბრძანდებით ინიციატორი რეორგანიზაციისა.

— რასა ბრძანებთ, რასა ბრძანებთ? ჩვენ ყოველივე ღონეს ვხმარობდით ეს საქმე თავიდან აგვეშორებია. ერთხელ მარია ივანოვნამ კრებაც კი დახურა დემონსტრაციულათ, რომ ეს საკითხი ჩავეფლავებინა.

— საკვირველია ღმერთმანი, რომ ასეთი საყურადღებო ამბები პრესის ყურამდე ვერ აღწევს.

— როგორ, რასა ბრძანებთ, ჩვენ არა თუ პრესას, სექციის სხვა წევრებსაც ვუმაღავდით. სირიელი, ტორაშვილიძე და მე საიდუმლოთ ვსჯელობდით ამ საქმეზე. ერთ მშვენიერ დღეს მარია ივანოვნამაც კი შემიტყო და მითხრა: შე კულიანო, მგონი რაღაცას საიდუმლოთ გეჭურჩულებთან და მე კი არაფერს მეუბნებო.

— მერმე რა იყო აქ დასამალავი? რეორგანიზაცია არ ურიგო საქმეა?

— რეორგანიზაციაც არის და რეორგანიზაციაც! მაგათ მარია ივანოვნას ვადაყენება უნდოდათ. წარმოიდგინეთ ერთ კრებაზე აშკარათ განაცხადეს: „ვიც ამ საქმეში მეტათა და გამაჟსადეგარათ გრძობოს თავს თითონვე გაანებოს თავიო“.

- ეს თავისი პირობით თქვენ იმ არამზადებამა?
- ღიახ, საჯარო კრებაზე.
- ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო!
- ისინი სულ ასე სდევნიან უმუშევრებს. მე სულაც არ მინდოდა ლაპარაკი, რადგან იმედი მაქვს ჩვენს მაგიერ მუშა ხალხი აღიმალღებს ხმას.
- მერმე რით გათავდა საქმე?
- რთი და მუშათა მღელვარება იმ ზომამზე

მივიდა რომ სამივე გამორიცხა სექციის წევრობიდან.

— ვინ სამივე? მარია ივანონა?

— რასა ბრძანებთ! ვიპიე, ვიპიე მარია დემურისას რას ვერჩოდით. ჩვენ სვირელი, ტოროზელი მე და გოცირიძე გამოვირცხეთ. რას იხამ, ასეთია მუშათა ხალხის სურვილი.

— ჩინებულთა, სწორეთ ჩინებულთა. ისინი იძახოდენ უვარისებრი ვაგიდენო და თქვენ ვარგებულნი ვაგიყრათ.

— ჩვენ თითონ მუშა ხალხი ვართო, ჩვენ არავისი გარიცხვა არ გვაშინებსო.

— მოსაწონია თქვენმა მზემ. ერთობ მოსაწონი, სახალხო წარმოდგენებს მარათა ეს სამი კაცი ამოგინებდა და ახლა ყველაფერი გასწორებდა.

— გულს ვავიდენ ბატონო, აქაო და არაფერს აკეთებთ მიატოვეთ სექცია და გადითო. ახლა იქნება აღარ ვაკეთებთ, მაგრამ უწინ ხომ ვაკეთებდით?

— რასა ბრძანებთ, თქვე დალოცვილო, კაცსა კი არა რომაელებმა ბატებს დაუფასეს ღვაწლი და მამულის ერთგულება.

— ჩვენი გულშემატკივრობა თითქმის აღარაფერი იყოს. მაგრამ იმედია მუშა ხალხი აღიმაღლებს ხმას ჩვენ მაგიერ.

— არა ყველაზე უკეთესი ის გიქნიათ, რომ გოცირიძეც მიგიყოლებათ. ვერ წარმოიდგენთ როგორ სძულს ხალხს. უომისოთ საქმე რალა თქმა უნდა ათას წილათ გაუშჯობისდება.

— თქვენ, ბატონო ეშმაკო, ვგონებ დაგვიცინით! განა ჩვენ კი არ ვიცით, რომ სამივე გამორიცხული პირი ერთგული მუშაკი იყო, მაგრამ რას ვიზნადით, როცა მუშათა ხალხს ერეკებოდი სახალხო თეატრიდან და უმუშევრებსაც არ აყენებდენ სექციაში. თვით მუშათა ხალხმა გამორიცხა ისინი და ახლაც ჩვენ მაგიერ იგივე მუშათა ხალხი აღიმაღლებს ხმას.

— გამოსაცნობი ვერგებათ, გამოსაცნობი!

— რა იქნება მაშინ თუ ყველა დაწესებულთაგან გულშემატკივრები განვდევენთ, აქაოდა არაფერს აკეთებთო. განა ეს მოსათქმენია? არა და ათასჯერ არა. ამას არც მუშათა ხალხი შიითმენს, ის უთუოდ აღიმაღლებს ხმას ჩვენს მაგიერათ.

— მიკვირს თქვენ რალა მუშათა ხალხის მფარველობა გინდათ, როცა უკვე გამარჯვება მოგივიათ.

— ჯერ ვინ იცის!

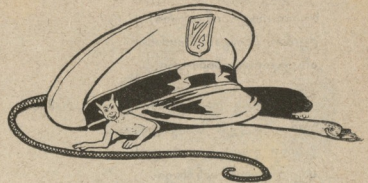
— როგორ თუ ვინ იცის, აკი გამოვირცხეთ ვისაც საქმის უნარი ჰქონდა?

— კი მაგრამ ახლა ვნახოთ მუშათა ხალხი რას იტყვის. ჩვენ იმედი გვაქვს ისინი აღიმაღლებენ ხმას ჩვენს სასარგებლოთ.

— ღმერთმა ჰქნას, ღმერთმა. ახლა მშვილობით ბრძანდებოდეთ.

— მშვილობით ბრძანდებოდეთ! ჩვენ არაფერს ვიტყვით ამ საგანზე, რადგან მუშათა ხალხის მოვალეობა,....

ეშმაკი.

პეტრია გულსვაპაე

VIII.

კვირა დღეა. ამბობენ, რომ „ნარიანში“ მოდის ჯარი. ალბათ მწარე განსაცდელსა ელის ვიდაცის სახლ-კარი.

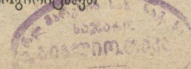
ანგარიშის სწორებაა „მეთაურებს“ დაემებენ: ვინც სახლში არ აღმოჩნდება. მათ სახლ-კარს ცეცხლს უერთებენ.

უკვე ბევრი სხვა სოფელი მოიპარა ამ ამბავმა, არემარე სულ დაჰფარა ნაცარმა და კვამლია შავმა.

ჯერი მიღვა „ნარიანზე“... ჩუ! მოისმა შორით მღერა, უცხო ჰანგის ვაგონებამ გული მწარეთ ააძგერა.

არიან კი ისეთებიც, ვისაც გული დაუშდა, წელში მოხრილ-მოკაკული, ამ ხმის მსმენი, ვათამამდა.

ხალხი, როგორც ქორწილის დღეს, გამოეწყო, მოიკაზმა, და მომავალთ შესახებდრათ დაეწყო და დიარაზმა.

ყველაზე წინ გულსაფიქრ
სდგას და უცემს ტკბილთ გული,
ჯგერმენდლები დაუფერავს,
გულ მკერდზე აქვს ჩაჩახუშული.

პირმცინარობს, რადგან გულში
განზრახვა აქვს ერთობ მწყობრი,
სახლში უკვე მზადდება:
ჩააცივებს დიდი კობრი,

ოთხი ბეჭი იხარშება,
ხუთი დიდი ინდაური,
ღვინო სხვაგან შეიძინა
არ უვარგა შინაური.

ქათმებსა და წვრილ-წვრილ რამეს
ხომ არა აქვს სათვალავი!..
ლბინი უნდა გაღიხადოს,
საკვირველი სანახავი.

ხალხმაც ესდენ გულუბრყვილომ
მის ეგ საქმე დაევილა,
ეგონა, რომ ამით ოდნავ
მოღებოდა „მკაცრი ძალა“...

პეტრის კი ეს შემთხვევა
სურს, სხვა გვირად მოიხმაროს,
რომ სოფელი მის წინაშე
შემდეგ უფრო მოიხაროს...

და მოსული „კრება“ პეტრემ
თავის სახლში მიჰპატრია:
აქეიფა საღამომდის,
ღვინით ძალზე გამოჰბრია,

შემდეგ უფროსთ წინ დაუდვა
გეგმა სოფლად მუშაობის:
ვის დაწვა ხედეს, ვის-გაგზავნა,
ვინ-ღირსია ჩამობრძობის.

სხვა და სხვა გვარს დანაშაულს
ის მიაწერს გოგიტელას,
ასე, რომ თუ ის ხელთ იგდეს,
ვერ ასცდება საბრძოლელას...

IX.

აგერ ორს წელს გასცილდა, რაც
ციხეში ზის გოგიტელა,
რადგან ოქშში ჩამოთვლილნი
ვერ შეიპყრეს ჯერაც ყველა.

ბოლოს საქმის გარჩევის დღეც
დაინიშნა, როგორც იყო,

(ვინც ტყვეული არ აღმოჩნდებოდა
მათი საქმე გაიხიოც)

დანიშნული დღეც მოვიდა;
სამსჯავროში საქმეს ჰქექენ
ნიშნს აძლევს თავმჯდომარე
და სამსჯავროს კარებს ჰკეტენ.

მთელ კვირასაც არ მოსრულდა
ამ საქმეზე ბუბა, დაე,
თვისი სიტყვა ბრალმდებელმა
ერთს დღეს ძლიერ-ლა დაათავა.

მეორე დღეს, შეღამისას,
გამოცხადდა განაჩენი,
რითაც ხალხი, მოგროვილი,
დარჩა მეთად გულ ნატყენი.

ოცდაერთი ბრალდებული
დაისაჯა მკაცრით ყველა,
საუკუნო კატორღაში
გაიგზავნა გოგიტელა.

იქვე იდგა სოფრომაიც
ეს ამბავი რომ შეიტყო,
დაიყვირა: „გაი, შეილო!“...
და თავპირის მტერგევა იწყო.

აღრიღდა, როგორც მხეცი,
ხმა გამოსცა არე-მარე...
გაიყვანეთ ეხლავ გარეთ!“...
მკაცრათ ბრძანა თავმჯდომარემ.

და სოფრომაიც გაიყვანეს...
თუმც მისი ხმა იქაც ჰქუხდა,
ხალხში, ამ სურათის მწახველს,
ბევრს გულიც კი შეუწუხდა...

X.

უქმე დღეა. ხალხი ბლომათ
არის სოფლის დუქანზედა,
„თვალს წყალს ასმევს“ თანაც მსჯელობს
ის სხვა და სხვა საგანზედა...

„დღესა მოდის „ნარიანში“
სამსაჯულოს ბოქაული,
ვალში უნდა გაყიდონო
სოფრომაის ჭურჭამული.

პეტრე არის მოვალეთო,
ოცდა ორი თუმნის „ლისტი“
მას ჯიბეში ჩაუდგია,
ვით ობოლი მარგალიტი“..

შვა დღე არის, ხალხი შეკრბა,
წინ წამოდგა ბოქაული,
ყელზე ჯაჭვი გადაუცვამს,
ვით სვირფასი სამკაული.

— „აბა, ვის გსურს, რომ ივაქრო,“
იმან მსმენელთ განუცხადა
და მსურველთა სახელ-გვარებს
საქმის წიგნში აღნიშნავდა.

გამოვიდა ერთი, სამი...
ამით პეტრეც მიემატა,
და საჯარო მყის ვაქრობაც
გაიჩარხა, გაიმართა:

„—ათად-ჩემი,“ — „თერთმეტად-მე.“
— „მე-თორმეტად!“ — „ვაძლევ-ცამეტს!..“
თითობით ფასსა სწევვენ,
პეტრე იტყვის ყველაზე მეტს;

ბოლოს სიტყვაც ამას დარჩა,
ზედ სხვამ მეტი არ დასძინა,
და სოფრომის კურ მამულიც
პეტრემ „ტორღში“ დაიჩინა...

* * *
სოფლის ბოლოს ტყისაპირად,
თხემლის წყნელით ჩახლართული,
მორცხვათა სდგას ერთი ფაცხა
ჩალა-ისლით დახურული.

ამ ფაცხაში შეხიზნულა
სოფრომა თვის ჯალაბობით,
და თავს ირჩენს საკოდავი
დღეს სოფელში მათხოვრობით.

მხარზე ზურგნი გადადებულს,
დიდი ყვარჯენით ხელში,
მოხუცებულ მათხოვარსა
ხშირად ნახავთ თქვენ სოფელში.

ასე მწარით დანიგარა
გოგიტელას კვიდრი მამა,
მას პეტრია გულსვაგაძემ
სიბერის დღე ჩააშხამა.

პეტრამ კი თავის ეზო
ერთი-ორად გააღიდა,
სახლში კედელს მან ახალი
ხალიჩაც კი მიაკიდა.

სხვა მამული, სხვა სიმდიდრე
იმან ბევრი შეიძინა,
და დიდრონი ქოფაკები
ეზოს მცველად მიუჩინა...

ასეთია დროთა ბრუნვა,
ასეთია ბედის ძალა,
ასეთია დღეს „პეტრია“,
აგი სოფლის „მანჩალოა“!...

ნ. ზომლეთელი.

კომისია ში.

(სახუმარა სტენა)

მშენიერათ მორთულ დარბაზში, მწვანე ხა-
ვერდით დაფენილ გრძელ სტოლს ხუთი ხნიერი კა-
ცი უხის. ერთი მთავანი, უფრო მსხვილი და ქა-
ლარა შერთული თავმჯდომარის შთაბეჭდილებას ახ-
დენს. წვერილი და ცხსუტიანი ახლად შექალაქებუ-
ლი მისი მეზობელი, ალბათ მდივანი კრებისა, სა-
წერ-კალამით აღქურვილი, მარცხენა ხელს დაყრდ-
ნობია და მარჯვენაში მომზადებული კალამი ქა-
ლალდის თავზე დაუბჯენია. ერთი შუა ხნის მოღვა-
წე, მარჯვენა ხელით წინ დალაგებულ კონვერტებს
დასწოლია და თითქო რაღაცას ელის. დანარჩენი
ორი შავვერემანი დამსწრე სავარძელზე გადაწოლი-
ლია და რაღაცაზე ღრმით ჩაფიქრებულან.
ეს გახლავთ ქართველ ქველ-მოქმედი ივანე ზურ-
მუხტაძის სტაპენდიათა განმარტებელი კომისია.

I.

ხას. (თავმჯდომარე) შევეუდგეთ საქმეს ბა-
ტონებო!

გას. (მდივანი) დიახ, აჩქარება გვეკირია, თო-
რემ ერთ კვირზე თავს ვერ გავართმევთ ამდენ
თხოვნებს.

სას. (წვერი კომისიისა). წარმოიდგინეთ,
ცხრა თავისუფალი ადგილი გვაქვს და ცხრაას ორ-
მოკდა შეიდი თხოვნა!

გეს. (წვერი კომისიისა) ახირებულა სწო-
რეთ? ნუ თუ ამდენი სტუდენტობა გვყავს?

სასა. (წვერი კომისიისა) ყველა ქართველ-
ბი რო იყენ, ჩვენს ბედს ძალი არ დაჰყვება.

გასა. რა ღროს ყვევა ბატონებო, ღროა სა-
ქმეს შევეუღვთ.

ბესა. უკაცრავათ ბრძანდებით, ჩვენ აქ არა
ყვეთ, ჩვენ საქმეზე მოვსულვართ.

სასა. ეს მე შემეხებოდა, ბ-ნი ბესო, გთხოვთ
ყურადღებას ნუ მიაქტევთ.

სასა. კმარა ბატონებო, ღროა საქმეს შე-
ვუღვთ.

სასა. ღროა სწორეთ ღროა.

გასა. ჩვენ სულ ასე გვექირს; ჯერ ერთი ორი
საათი უნდა ტყვილა უბრალოთ ვილაყბოთ, შემ-
დე დავიწყებთ და საქმე ამგვარათ გამოაურკვეველი
დაგვარჩება.

ბესა. ბ-ნი ვასო, თქვენ არა პარლამენტარუ-
ლათ მსჯელობთ; ჯერ იყო და ყვევა მოგვახვიეთ
თავზე, ახლა ამდგარხართ და ლაყბობას გვეწამებთ...

სასა. ბატონებო დაიწყეთ თხოვნათა განრ-
ჩევა, დაიწყეთ თორემ...

ბესა. რასაკვირველია უნდა დაიწყეთ, თო-
რემ...

გასა. თორემ... თორემ... თორემ ისა რომ
ამდენ თხოვნას ერთ წელიწადს ვერ გადავიკითხავთ.

სასა. დაიწყეთ, ბ-ნებო, დაიწყეთ.

სასა. დაიწყეთ კითხვა. მიაჩთვით ბესოს
თვითეულ-თვითეულად.

ბესა. უმჯობესია სისომ წიკითხოს, მე სა-
თველეთი სახლში დამარჩა.

სასა. რაღა სისო მოსძებნეთ, განა ბ-ნი სო-
სო ვერ წიკითხავს. მე ქართულ მხედრულს კარა
გათ ვერ ვარჩევ.

სასა. მე ბატონებო, ხელნაწერის კითხვა
ძლიერად არ მჯებრძება. ნაბეჭდი კიდევ ჰო, მაგ-
რამ ხელ ნაწერი შეუძლებელია.

სასა. მაშ ვასოს გადაეცით. საკვირველია
ღმერთმანი!

გასა. უმჯობესია თქვენ თითონ წიკითხოთ,
როგორც თავმჯდომარემ.

სასა. ამა მე საიდან გავარკვევ ამ წვრილ
ანბნეულობას!

სასა, ბესა და სასა. გთხოვთ ბატონო ვა-
სო, დაგვაყოლოთ!

სასა. გთხოვთ, გთხოვთ!...

გასა. რა დაეწყება მაშ სმენა იყოს. (იღებს
ანბნეულობას და კითხულობს)

„მათ ბრწყინვალეობას, ი. ზურმუხტადის

სტიჰენდათა გამწაწილებელ კომისიას

მოსკოვის ბუნების სამეტყველო კურსე-
ბის კურსისტის ლილითკა სარაბორის.

თ ბ რ ვ ს ა

უმორჩილესათ ვარ მთრასელთ მიხედვით ჩემს მამას
განუზომელ კირავარამს და აღმოაჩინეთ დამარება გა-
მიწიოთ, რომ შეძლება მომეცეს დაწყებული საქმის გა-
თავება შემეძლოს.

ლილითკა სარაბორი მთხოველი.

რას იტყვით ბატონებო?

სასა. ჩემის აზრით მთხოველი ქალი წმინდა
ქართულს ვერ ღაპარაკობს, აი თუნდ მაგალითის-
თვის სწერს: „გამანაწილებელს“, ნაცვლად „გამანა-
წაწილებელისა. დაუსვით მინუსი!

სასა. ჩემის მოსაზრებითაც ჯერ ბევრი რამ
უნდა გამოირკვეს.

სასა. გადასდეთ ბატონებო, ახლა სხვა წა-
ვიკითხოთ. თუ თითოეულ თხოვნაზე ამდენი ვიმს-
ჯელებთ ამა როდის უნდა მოვრჩეთ?

ბესა. დიახ საქირაა ვანგაძროთ.

გასა. (კითხულობს)

„ი. ზურმუხტადის წერა-კითხვის შორის
გამაგრელებელ სტიჰენდათა კომისიას

თ ბ რ ვ ს ა

პატივცემულო დასწებულეზებ. უმორჩილესათ გთხოვ
აღმოაჩინეთ ჩემს გაკრებულს უიმედობაში დამარება
და მით წამომაცენით წელში რომ გავსარულა ჩემი
ოცნება და გავათავო დანაწყები საქმეები, ამას მოქმე-
დებს სწავლის წყურვილის მოთხოვნილება, რომელიც
უფროა ჩემში. სრულის იმდენი მაქ არ დავრჩები „მათ
მღაც აღებელისა უდაბურსაშინათ“.

სრულის იმდენით მთხოველი სოფ. ქინძიანში
მცხოვრები ახნაური გიორგი ხოზობაძის შვილი იაკონ-
თე. მოსწავლე ადუსის უნივერსიტეტისა მედიცინურ ფა-
კულტეტისა.

სასა. არც აქ არის დაკული მართლ მეტყვე-
ლება ქართულის ენისა.

სასა. აქ ცხადად ჩანს, რომ მთხოველი უე-
ვე „დას მაგივრად თ“ აბოლოგებს სიტყვებსა.

სასა. არც ის არის აღნიშნული თუ რომელ
ვეზდაში იმყოფება სოფელი ქინძიანი.

სასა. ქინძიანი სიღნაღისა უნდა იყოს.

გასა. ქინძიანი თიანეთის მაზრისაა, მაგრამ აქ
რათ დაკურდათ აღარ მესმის.

ბესა. თიანეთის მაზრაში მავეთი სოფელი სუ-
ლაც არ არსებობს.

გასა. მაშ შეიძლება ბორჩალოში იყოს.

სასა. ქინძის მხოლოდ იმერეთში ხმარობენ.
ეს მცენარე ქართლ-კახელს და არც ბორჩალოელს
არ უყვარს.

გასა. სამაგიეროთ გვარი რო ხოზობაძეა, ამა-
საც უნდა მიეტყვეს ყურადღება. ხოზობი იმერეთში
სულაც არა ხარობს.

სასა. ხოზობი სიღნაღის მაზრაში იცის ერ-

თობ ბლომით. კარგ მონადირეს შეუძლია საათში ორმოცი, ორმოცდა ათი ხობობი მოკლას.

ხასია. ეს ცოტა გადააქარბეთ ბ-ნო სოსო, ორმოც და ათჯერ თოფის დამიხნებასაც ვერ მოასწრებთ.

სასია. მაშ მე ვსტყუი? ჩემი მოურავი მეტსაც კლავდა.

ბესია. ცოტა დაუჯერებელს კი ჰგავს, ბ-ნო სოსო; ჩვენც არა ერთხელ და ორხელ გვიანადირია თახლიაურის მიდამოებში, მაგრამ საათში სამოკი არას ღროს არ მოგვიღავს. ვე შეუძლებელია.

გასია. კმარა ბატონებო, ნადირობაზე კამათი შემდეგისათვის გადავდეთ. ახლა წინ საქვეყნო საქმე გვიძევს.

ხასია. დაუსვით მიწუსი. ვიდრე გამოვარკვევდეთ მთხოვნელის ადგილ-მდებარეობას. ახლა გაანაგრძეთ.

გასია. გთხოვთ მეტის ყურადღებით მოეპყრა. საქირია ყოველი პუნქტი რიგზე განისაჯოს, რომ შეცდომაში არ ჩავყვივდეთ.

„სტრუქციონალითა განმწილებელ პატრეცემულ იე. ზურმუხტაძის კომისიას.

სოფ. გუმბრიანის მცხოვრებ სტუდენტ ერმილე ფეხიანის უმოაჩილესი

თ ხ მ ვ ნ ა.

ბატონებო! ვცხოვროფ იმ იმედით აღტურვილი, რომელიცა რომ ჩამინერგა თქვენი ქველმოქმედების გრძობაბათა სურვილბა ჩემს გულის სიღრმეში. ჩემს სულიერ ფსიხიკურ მოთხოვნებებს არ შეუძლია დამეყოფილდეს იმ მოთხოვნილებათა მიკრე მოწოდებით, რომელსაც მე ვემსახურები ჩემს ცხოვრებაში. გარწმუნებთ ჩემზე გაღებული წვლილი უხვად შეეწირება ჩვენი მიმდინარეობის სამსხვერპლოს ჩვენივე საყვარელი სამშობლოს საკეთილმდენიერდეთ.

სტუდენტი ერმილე ფეხიანი.»

სასია. ცუდათ დიწყყო, მაგრამ კარგათ გაათაფა. ჩემის აზრით საქირია პირველ კატეგორიაში ჩაერისცხოთ.

სასია. ჩვენ სომხების მისაცემი სტიპენდიები დიხბაც არა გვაქვს. მე წინააღმდეგი ვარ.

ბესია. მეც თანახმა ვარ წინააღმდეგობისა.

გასია. როგორ, ბატონებო, საიდან დაასკვნით რომ სომეხი თხოულობს.

სასია. საიდანაც საქირო იყო. გუმბრი სომხეოის ქალაქია და ფეხიანიც სომხური გვარი.

გასია. თქვე სცდებით ბ-ნებო.

ბესია და სასია. დაგვიტკიცეთ რო ვცდებით.

გასია. ინებეთ. მოგესტენებათ, რომ გვიმბრა გურული მტენარეა და გუმბრიანიც იქაური სოფელი. ხოლო—ფეხი—ქართული აგებულობის ნაწილია.

ხასია. სულ ერთია. ჩვენ სტიპენდიებს ვერ ვე ვადავეყროთ. დაუსვით მიწუსი.

ბესია. განაგრძეთ კითხვა: „ვერე ჩვენ მართლა წელს ვერ დავსარულებთ.“

გასია. (კითხულობს)

„ივან ზურმუხტაძის სასტიპენდიო სუბს რასპარადიტული კომისიას.“

ხარკოვის უნივერსიტეტის სტუდენტის პეტო ქანჩიელის

თ ხ მ ვ ნ ა.

ჩვენი საერთო სამშობლოს კეთილის მყოფელნო, გთხოვთ ყურადღება მიაქციეთ ჩემს მიკრე თხოვნას და აღმოშირნით მე პოსობიე, რომ ცოდნა-ობრა-ზოვანიეთ აღტურვილი ფაქელათ მოვევლინო ჩვენს ბნელით მოკულს საერთო სამშობლოს. მრავალ-კამიერ იყოს თქვენი დღევრძელობა.

პეტო ქანჩიელი.»

ხასია. საუცხოოვ სიტყვებია!

სასია. ვეჯაკიც საუცხოოვია!

გასია. განა იცნობთ?

სასია. მე კი არა მთელი ქალაქი და მთელი საქართველო იცნობს, როგორც ერთგულ დამცველს მისი ინტერესებისას.

გასია. პირველათ მესმის.

ბესია. თქვენი უკოდინარობა თქვენს თავს დააბრალებთ. პეტო ქანჩიელს მთელი საქართველო იცნობს, როგორც მედგარს და გაბედულ დამცველს საერო ინტერესებისა.

ხასია. კოლორედაც ეტყობა კეთილშობილური მიდრეკილება. ეტეაფი რომელი ვეზდის მცხოვრებია?

ბესია. წმინდა ქართველია. ვრცელი მამული აქვს გორისა და დუშეთის მაზრებში.

ხასია. განა ამას რა მიწვენილობა უნდა ჰქონდეს საქაობათვის, მაგრამ მაინც საქირია მთხოვნელთა ვინაობის და ადგილ-მდებარეობის გამოარკვევა. მე თანახმა ვარ ამ ყმაწვილს მიეცეს დახმარება.

სასია. ამბობენ პეტო ქანჩიელი სულაც არ არას უნივერსიტეტშიო.

ხასია. ამიტომაც უნდა დავეხმაროთ რომ კეთილ სურვილებთან ერთად სწავლაც მიიღოს და „ჩირადლნათ მოველინოს ჩვენი ქვეყნის სიზნელეს.“

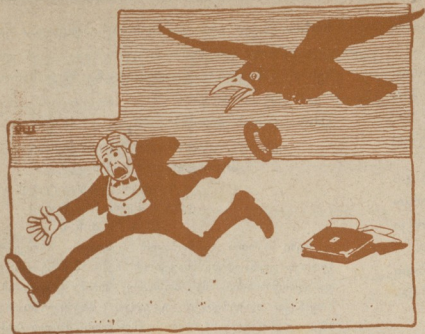
ბესია. ჩვენი ქვეყნის კი არა, „ჩვენი საერთო სამშობლოს“ სიზნელეს. მასზე დახარჯული ფული ერთი ათად დაგვიბრუნდება.

ხასია. ვინა ხართ თანახმა პეტო ქანჩიელი ოჩერედს გარეშე დავაყენოთ?

ვევლანი: თანახმანი ვართ.

ენმაკი.

(დასასრული იქნება).

ლომის გავეციდე ბედითა კრული,
უკან მომჩხავის წინაპართ სული...

შ ა რ ა დ ა.

მონახეთ მოკლე სახელი,
ჭკვია გრძლით ანაზარდებსა...
(ადვილი საპოვნელია
გულს ნუ გაატანთ დარდებსა).
ორჯერ ვთქვი: ვინაც ვერ მიხვდა
მას კიდევ ვეტყვი ერთხელ და
ახლაც თუ ვეღარ გაიგო,
სიანს ზემოთ განაძი შეთხელდა.
ვინც მიხვდა, ჯერ ხან იმასაც
განსჯა მართებს და ფრთხილობა,
(რამეთუ საქმეს ყოველსა
თვისი აქვს გამოცდილობა.)
ამ სახით ამა სახელის
ჩვენ ხელს არ მოგვეცემს ხმარება,
რისთვისაც მცირე ფიშმანი
კვლავაც ნუ დაგვეზარება.
„წოდებით ბრუნვა“ რო ჭკვია
იქ მიიყვანეთ ძალათა,
(თუ ქართულ ღრამატიკასთან
საქმე არა გაქვთ მწყურალათა!)
შემდგომ ამისა შარადის
მეორე ნახეთ ნაწილი,
(თუმცა, პირველის არ იყოს
ესეც საქმე ადვილი).
ნადირის სახელს ამბობენ,
ჯერ ნორჩის, მცირეწლოვანის,
არც მელასავით ცბიერის,
არც მგელებრ ავგულოვანის.

ახლა დასწერეთ ორივე,
როგორც გითხარი(სხვადასხვა)
და ჰპოვებთ სახელს; თუ „ჩიხტორი“
გულზე არ შემოგეყარათ.
ნიშნულური ბაკიუს
საკუთესო ძმობილი,
„შავ-ღღებუ“ „გაგვიმწერალდა“
„შავი საქმეზი“ ცნობილი.
ჯერ ხანად „დრამებს“ წერაგდა
ყიალში გამოწრთობილი...
(ორიოდ კიდევ შეხანხლა
უმსგავსოთ გამოცნობილი).
მაგრამ გასკირდა ცხოვრება
ფეხზე ფეხ გადალობილი
და „პუბლიცისტი“ შეიქნა
(„სანიშნული“ ხმობილი).
დღეს იქ ზის, სდა ქანქარი
არს უხვად ჩამოწყობილი.
(და ფეჟერზე ესე შარადიც
გექნებათ გამოცნობილი).

კოლო.

„დ უ ნ კ ა“
(ა. ზუსტინინი, თეოსა).

რვა წლისაა ღუნკა. ტან-ამორჩილია, ხელ-ხმე-
ლი, ფეხებს ძლივს მიათრევს, როგორც ხელიკი,
თვალეზი პატარა აქვს და სწრაფი, — მეტათ სწრაფი.
მაგრამ ხანდისხან დაიკერს თავს, არ იციოთ,
ცოცხალია თუ მკვდარი ღუნკა, — ღუნკას უშველღე-
ბელი სახლი აქვს — ეს ბაზარია. ბაზრის ჰაერი
მისთვის მშობლიურია: სხვა ჰაერი იმან არ იცის.
რამდენიმე ვერსით მოაკილეთ ამ ადგილს და თვალ-
შეხვეული უკანვე დააბრუნეთ, — ღუნკა იყენოსავს,
ხელის გულსებს ერთმანეთს შემოჰკრავს და იტყვის:
— „ბაზარი! ჩემი საფლავი! ღმერთმანი, ბა-
ზარი!“
ბაზრის ყოველს კუთხეს იცნობს, როგორც
საკუთარის ტანისამოსის დაფუთილ ადგილებს.
ღუნკას ბაზრის კორები ძლიერ აინტერესებს და
აღელვებს. ის შეუერთდა უკვე ბაზრულ ცხოვრე-
ბას და ახალ ამბების ზღვაში დასცურავს. ბაზრის
საიდუმლოებებს არა თუ ყურს უდგებს, არამედ ისეთი
გამოცდილია, რომ ყველაფერს წინდა-წინ ხედავს.

— „სიდან გამოძვრი შენ? ე მამა ცაწავილოს.
 — „მე“ — ღუნკა უცინის მოიჯერე ქალს
 უზრდლობისთვის. — მე „ღუნკა“ ვარ, პრასკუტ-
 კას გოგო, იცი თ პრასკუტკა, გლახაკი! მამა ჩე-
 მი დავრდობილია, ფეხები არა აქვს. საცოდაო-
 ბაა! საცოდაობა!

ღუნკა საქმიანივით. — სერიოზულად აქნეე!
 თავს და სასოწარკვეთილებით იკანენს ტურებს,
 როგორც ამას მოზრდილი ქალები შეგებთან
 ხოლომე. შეიძლება კაცმა იფიქროს-ღუნკა თავის
 თავზე კი არა, ვილაც გარშეზე ლაპარაკობსო.
 ბებერი, ღუნკას პურის ნატებს აძლევს, ღუნკა
 წითამამდებდა და ტარანს თხოულობს...

ექვსი წლის შემდეგ ის ბაზარში ცხოვრობს.
 მიგვიჩა ბახარს, როგორც ეხვევიან მწოწავი
 ძაღლები, რომელთაც დრო-გამოშვებით გა-
 ხრულ ძვალს უგდებენ.

ერთხელ რაღაც მიზეზის გამო ღუნკა მთე-
 ლი კვირა არ გამოსულა ბაზარში. სხვა დროს
 ამას ვერ შეამჩნევდენ, ან ყურადღებას არ აქცე-
 ვდენ, მარა ახლა კი, ერთბაშად თვალში მოხვდა,
 ყველასთვის საგრძნობელი შეიქნა. ხანდისხან
 ბებრები ეკითხებოდნენ კიდევაც ერთმანეთს:

„სადაა ის ცუღლუტი ღუნკა, რომ არსად სჩანს?“
 გაიღდა ერთი კვირა და ღუნკაც გამოჩნდა.
 ჩაქარის, მსუბუქის ნაბჯეგებით დაუახლოვდა ერთ
 ბებერთაგანს.

— „გამარჯობა, ბიცოლა!“
 — „ა! ღუნკა! სად დაიკარგე, რომ არ სჩან-
 ხარ?“

— „ნუ მკითხავთ, ბიცოლა! ისეთი საქმე,
 ისეთი საქმე დამემართა! ღმერთი დასჯის! ოჰ!
 საცოდაობაა! ახალი ამბავი, ბიცოლა!“

ღუნკა სერიოზულ გამომეტყველებას იღებს.
 ბებრის კი სასაცილოდ არ ყოფნის ამ მოზრდილ
 ბავშვის ყურება.

— „ბაბა, ღუნკა, შე ეშვაკო, მოჰყევი, რა
 ახალი ამბავია?
 — ოჰ, ბიცოლა! რა არ მიქნა ერთმა წყე-
 ულმა სომეხმა! ოჰ-ოჰ, ოჰ! ცოდებია!
 ბებრმა კისერი წაოვიგძელა.

— „წინათ მივდივარ ქუჩაზე, — საიდუმლო
 ხმით ამბობს ღუნკა, — სომეხი მინასკა ღვას კარზე
 ფორტოჩკასთან და იქმახის, ხელს მიქნევს. იცი თ
 მინასკა? დაღრეჯილი, მსხვილ თვალბიანი. — ოჰ
 ოჰ! რა შეჩვენებულა!“ — საცოდად, დანამდვილე-
 ბით ხსნის ღუნკა. — „ღუნკა! ა-ღუნკა! შეჰოდი
 ჩემთან! საუბრეს გაჰმე! ფორთოხლებს მოვტანი-
 ნებ!“ — მიყვარს ბიცოლა, ძლიერ მიყვარს ტკბი-

1871

მიქილი. პატრეცემულნო მსაჯულნო! ჩემი
 კლიენტო ტყუილ უბრალოთ არ შეგებობდა გლენ-
 კაცს. და თუ მან მართლაც სტუკა წვეგრებში ხე-
 დი და თუ მან უცაბედი მოქნევით მარალაც მო-
 აგლიჯა წვეგრები და თუ მან ამით მწუხარება მი-
 აყენა მას, — ეს მხოლოდ კეთილ სურვილებით, რა-
 დგან უნდოდა გლენისთვის კანონიერება შეგვენ-
 ბინებინებინებინა.

თუ უცხო „ბიძა“ უცხოვე „ბიცოლას“ თვალს
 უქნევს, სჩანს რაღაც ამბავი, იმაზე ლაპარაკი არ
 შეიძლება. ერთხელ ამისთვის სცემეს ღუნკას. მას
 შემდეგ მხოლოდ უცქერის და ყურს უგდებს ყვე-
 ლადფერს, ლაპარაკობს მხოლოდ იმაზე, ვინც ბა-
 ზრულის ცხოვრებით არ ცხოვრობს. არა-ბაზრულ
 ადამიანებში ღუნკა მხოლოდ ძიხა-პრასკუტკასა და
 ბაბუებს იცნობს, და ყოველნაირი ახალი ამბავი
 ღუნკასი იმის გარშემო ტრიალებს, თუ რამდენ
 ორ-შაურთანს მოიტანს ეკლესიიდან „ბიძა“ და
 რომელ „ბაბუასთან“ იქეიფებს.

ღუნკა ბაზარში ყველას იცნობს, იმასაც ყვე-
 ლა იცნობს.

— „ბიცოლა! მომეცით ბუღკის ნატები!“
 ეტყვის ის ხანდისხან პირველათ ვინც შემოხვდება
 იმ მოვარე ქალს თამაშად და მშვიდათ, როგორც
 შშობელ დედას.

ლელულობა და ფორთოხალი,—ნამეტანი! ჰო, კარგი,—ვიფიქრო, —რას დავსდევ! რას მიზამს, რას დამაკლეს—შევიღო-მეთქი“. ღუნკას სული უგუბდება, უნდა მეტად საინტერესო რაღაც სთქვას. — „მოვედი თუ არა ოთახში, ხელი ჩამქიდა, დივანზე დამაგდო და...“

ღუნკა პირს აცეკურებს, თვალებს ატრიალებს და აშავვართ თავებს თავის ამბავს. ანით ცხადად ათავენ თავს „ახალ ამბავს“. ასე იქცევიან, ბაზარში, მოზრდილები, როცა მათ რაიმე მოსაზრებით არ უნდათ ერთი გამოსთქვან ის, რაც ყველასთვის ცხადია. ლოყები ერთბაშად ღუნკას ხედავს რომ მისი ნალაპარაკები არა ერთსა და ორს აინტერესებს და მით უფრო მგეტის გზებდულობით და გაცეკვებით ლაპარაკობს; ღუნკა მოყვება ხოლმე უწყლო წისქვილივით ღრიკის.

— „მერმე ბიცოლა, ტანისამოსი გამხადა, გამატრეტლა გამატრეტლა! მე ვტირი, ვყვირი... ვემუღარები: გამიშვი დედასთან მეთქი; ის კი მელაპარაკება: რატომ? სულ ერთია, დედაშენი, კულიანი ბებერი ახლა თვითონ ვინმესთან ეგდება. შენ კი, ჩემო კარგო, იყავი აქ, იძინე ჩემთან! ორი-ორი დღე დამიქირა თავისთან, სულ ტკბილედულობას მაქმევდა, მესამე დღეზე უბაში გამარტყა და შემომძახა: „ახლა კი მიბრძანდი იხეტიალე! შენ ისეთი მიხეტიალე ქუჩის დედაკაცი ხარ, როგორც დღეა შენიო.“ ასე, ბიცოლა, ამწარი მ...ლა მიმასაკა... აი!“

— „საკოდაობა!.. საკოდაობა!..“ დაღონებული სხით დასრულა ღუნკამ თავის არაკი.

მინასკაზე ყველამ ერთბაშათ დაამტკიცა ის, რაც ღუნკამ სთქვა, ე. ი. რომ მინასკა მ...ია. ღუნკას მღვთმარების კიდვე ყველამ ერთის თვალით შეხედდა:

— „საბარლო ბავში! მათხოვარია, რა საკვირველია!“

— „მათხოვარი ვარ, ბიცოლა, რასაკვირველია, მათხოვარი ვარ,—სხაბა-სხუპათ იმეორებდა ღუნკა. ისეთებიც გამოჩნდნენ, რომელთაც ღუნკას ჭკუც დააფასეს.

— ოჰ, ღუნკა! რა ჭკვიანი ბავშია! როგორ ბეჯითათ ლაპარაკობს, თითქოს დაწერილი და დასწავლილი ჰქონოდეს, როგორ სჭრის და ჰკვივოს! ჭკვიანი გოგო ხარ, მუნკა, აბა შაურიანი!“

ღუნკა დაიქანცა, მაგრამ ბებრები ჯერ კიდევ არ არიან ეკაყოფილნი:

— ოჰო, ღუნკა! მერე? სახლში მიხვედი, — დედამ რა გითხრა?

— მე ვტირი, სულ ვტირი! ყველაფერი მტკიო-

და, ბიცოლა, დედა-პრასკუტკა კი მიწყრებოდა: სად ეშვაკებში იყავი, შე წყველე... შე შეუფიქრე... ასე და ასე იყო—მეთქი—ხელი მომიკადა და ბოქაულთან წამიყვანა. დაუძახეს მინასკა. ეჭურჩულა მინასკა ბოქაულს, ეჭურჩულა და შემდეგ თავის გზით წავიდა. ბოქაულმა კი დედას თუნჩინი აწუხა. დედამ ნახევარ-მანეთიანი გადმომიგდო და მომძახა: „ჰა, ჰაჰე, შეჩვენებულა, შენ გქონდეს—რაც კი დაგემართოს...“ თვითონ კი არაყი იყიდა. ორი დღე სულ იმის სმაში, ავგრა-ავგერ ვასქდება. ღმერთიანი თყუილს არ ვამბობ. აი, რა ამბები მოხდა.“

— „ჰე, ღუნკა, რა დაღუპული გოგო ხარ!“ ყველა თავ-თავის სახლში წავიდა. ღუნკამ კი ბაზრისკენ გაიარა და აქა-იქ ავრა-გამოშვებით პაერში ისმოდა მისი მქერლის ხმა: „ჰე, ბიცოლა! ტანისამოსი გამხადა! გამატრეტლა! გამატრეტლა!“

ღუნკას ახალი ამბავი მალე დაივიწყეს. ზამთარი დადგა. სიცივე ყველას ერეკებოდა ბაზრიდან. დადგა ზაფხული და ღუნკას ისტორიაც აღსდგა. უქმე დღეებში, —როცა ბაზარი არა მათსაირ სავაქრო აღვიღს წარმოადგენს, —რამედ ათსანაირ ქორებისა და მითქმა-მოთქმის კლუმსაც, —დედაბრებს ძლიერ მოსწონთ წაშობადგენის მართვა და ყველას აცნობენ ღუნკას ისტორიას.

დღის 10—11 საათზე ვაქრობამ იკლო. პაპანება. ბებრები გრილონი დაჯდნენ. ენა გამოყოფილი ძაღლები მაის ახლო სხედან. იქავე არაყი დგას. ტარანი, დამარბული კიტრები, ჩაი.

— კამეთ, ნათლი-დედა!

— ოჰ, ნათლი-მამა, თითქოს მთვრალი ვარ.

— ეჰ, სადაური მთვრალი. ჭკუა გაქვს და!

— „უკანანანელად დღოლე, კიდევ, იცოცხლოთ.“

— „თქვენცა“.

ბოლოს სალაპარაკო სავანი შემოვლიათ და შემოსძახეს:

იხვი ყინულზე მისტურავს რაკ-რაკ!

მგელიც მისაკენ მიცოყავს რაკ-რაკ!

ჩვენ თითო რუმკა მივირთვავთ რაკ-რაკ!

მეგარა? აი, გამოჩნდა ღუნკაც თავის დაფლეთილ ტანსაცმელში.

— ღუნკა! ღუნკა! მოდი გენაცვა... ქირიფე... ღუნკა,—ღუნკა! მოდი აქ, ღორიშვილო!“

როგორც ისარი, ისე მოფრინავს ღუნკა.

— აბა ღუნკა მოგიყვები მინასკამ რა გქნა!“

დუნკა მიხედა, რომ ამ წუთში ყველასი ყურადღება მისკენ იყო მიქცეული, ამიტომ სერიოზული სახე მიიღო, მიწაზე დაეწეა, ფეხები მოაკავა და აღიწყო:

— მივდივარ ერთხელ ქუჩაზე და მინასკა, — ღმერთმა დასწყევლოს მისი სახელი. — მიძახის: დუნკაკა — დუნკა! მოდი ჩემთან ერთს წუთში...“

დედაბრები სმენათ ვადაიქცენ.

— ი-ი! — ლაპარაკობს დუნკა ვადარეულივით, — გამატიტვლა... გამატიტვლა!..

და როდესაც დუნკა თავის მოთხრობას ათავებს იმის ფეხებისკენ მოჭფრინავს ტრანნი, კიტრი, კონფეტო, შაურიანი ნესვი... დუნკა საჩუქრებს ჰკრებს და ნელის ნაბიჯით მიეგართება თავის დედა-პრასკუტკას ქოხში. მთელი კვირა ისვენებს და უსაქმოდ ღოღავს ქუჩებში. კვირის კი ბაზარში ისევ გამოჩნდება მისი ხმელ-ხმელი, ლანდივით ტანი და უცდის ძახილს:

— „დუნკა, ა — დუნკა! აბა, მოგვიყევი, რა გიქნა მინასკამ...“

იასამანი.

წყაროს, რაკრავის.

აქ ჩამოგვდები... მითრანფარე თათინი ჩამორეკავენ რწმენით სიმეხს, ავადღუნებ თარს და ობოდ გუღს ის სკვლას მოხსნის, ტურთის მძიმეს.

შენი რაკრავი ბანათ შოფვა, გორათა გეღქო, სიმთა ვენესას, — ორივეს ერთად — შენას და ჩემსას — ჩივილს ჩაუტან ბობოქარ ზღვას!

და იქ აუხსნი, რომ სადაღ ტუქში, სადაც ურთერთში გაბმულან შიუბი, აღამიანის გესმ ამაკი, კენეს სუღის, გუღის ნადები!

სეღით მოგტაკებ ერთს ტაღდას! მკვამ მას ადგილას სუღ სხვა კანსდებს და თქვენს სიმღერას დაკარგუღის ხმა სრუღად გერ შესკვღის, არ დაჩნდებს!

ჩვენ კი სხვანი ვართ, აღამიანნი: რის ძმისა გუღი შესწვეტს ძკერასს — ის სრუღად გვიცვღის სკერთი ღხენას და კენესღ ერთვის ჩვენს სიმღერას!

იასამანი.

მესტვირული

(ახალ-სენაკისათვის)

ემმაკო, ყური დაუგდე, თუ რას ვამღერებ სტვირისაო, თუ კარგად ვხატებ, ან რომელს ახალ-სენაკის ვპირსაო!

არ კი იფიქრო, ესკრუობდე, უქმად არ ვიტყვი ძვირსაო: მართალს არ ვავერა მითრანი განა უღირსი სძვირსაო?

სამკითხველოსა ვაარსებთ ვადის ჰა, ერთი წელია, მაგრამ არ იქნა, არ იქნა, იმედიც ვამოგველია.

რა უკირთ! ფული მობოკეს, ჯიბე შეიქნა სქელია, სამკითხველოსი ვახსნისთვის არავინ დასძრა ხელია.

ამორჩეული წევრები საქმისთვის ურგებელია!

„ჩინოვნიკი“ და ვეკილი ერთი ქალი და მღვდელია, ხუცესი ლოცვას უნდებს,

ვექილს აქვს დასაცველია, ჩინოვნიკს „პარისუტსტევიში“ ვერ აუღია წელი.

მეც ახლა არაფერსა ვთხოვ ერთი მაქვს სანატრულია: მარტენე ზურგი ამათი მათრახით ანაკრელია, რომ სამკვს თუ ვერ შესძლებენ აღარც მოჰკიდონ ხელია.

საქებშიც ვეყავს სენაკში ქალაქის დეპუტატები, უსაქმოდ დაყოლობენ როგორც კრილოვის ბატები.

ქუბებში ღამით ვერ ვახვალ, თუნდ წინ გიძლოდეს ხატები, ბნელში კისერს მოიტყბ, ან საღმე ვადავარდები.

ახალ სენაკი ვთხოვე ძმია, განსაჯო მე ოსტატები და ჯილოთ ყველას მიუძღვნა თითო დამხრჩველი კატები.

სკოლის ამბავსაც მოუყვები, გასიამოვნებთ ყველასა: ჩენი სპირილონ არ ზოგავს ცნობილსა „მთოდს“ ძველსა.

ზაფხულის სიცხე ნაკრავი, მოწაფეთ ძალევის „შველას“, „პროგრამის“ ვაღი-ვაშლის ამეცნიერებს ყველასა.

მის სწავლას თავი ბუს უგავს, კული კი ცბიერ მელასა, არ ვიცი, თვით რას მოელის: „ორდენს“ თუ „სახარებელას“.

აწ საკმაო რაკი ვსატკი, გული მივეცი შვებასა, რა რომ მოვეყვი თაიდან სენაკის გმირთა ქებასა.

ესუსტრეგებ შენსა მათრახსა მით ზურგთან შეთანხმებასა და თუ რამ გვადრონ, მე ვიყო ყოველ პასუხის გებასა.

თანაც ვთხოვე, ჩემო ეშმაკო, ბედკრული განაწირია, როცა დამპირდეს, მათხოვე, მე შენი გულა სტერიკია!.

ბინის მამიძე

შემიჯდა რაღაც ეშმაკი და ჰქვია ჩემს წესდებულს მატრასით, სოფელში ერთი უახსი ვერ შევბად, ჩემი უნა და ბახსა ვერ ვხედავ არც ბატონი შევდა და არც უახი, თუ რამეს მომიტყდა დემრთი მეც სულს ვაზურებდა და ცოლშვილად შადარი შევდა. შემიჯდა, ბატონო, ეშმაკი და ადარ მომასვენეს, სანამდი თვითღის ქალაქში არ ჩამოვედი. წამწმინდა წახელულობამ... იმისი არ იყო, დევიანსა ქალაქში ნამოთი ჩემი შესობლები, კაი ანვით, კას ჰუმენ და სეამენ და ფულუბერ ჩემსქეთი აქთ, გული ამიღუნდრუკდა და გამიწერა დემრთი ქალს ვუთხარი კაი იქნება თვითღის ქალაქს, რომ წვედვი, ადაც ვიშინი და მერე თქვენდ წავივებს მუთქი. ის დღე იყო და მერე ადარ გამიხარა, ვკამდი, თუ ვსვამდი, ვიჭექი, თუ ვიდექი, სულ მედამ იმას ჩამინახებდა წადი და წადი თვითღისშია. არ მისვენეს მანამდი სანამ გულა სანადი არ ვევიკარი და არ ჩამოვედი თვითღისში. წამწმინდა დროს ათასწერ კი დასამარა როგორც ახვიდე დადექი ადგილზე და გამოვიწერე... ჩამოვედი თვითღისში და ზირდხარ ტავარის სტანდიას მივაშურე. იქ ჩემი შესობლები მე-გულუბოდა. ძალიან გაუხარდათ ჩემი სხვა. დატრიალდენ და ორ დღეში კაი გვარანდა ახვიდე მომამჩენ ხელში. ჩამინახეს ვარაუდათ, დღეი ქე შეძინა არჩინათ ჩემი მე-ზობლის ოთახში, დამეგუბადოდა და დავსერინობდი ვაცონებს შუა. ვიფიქრე თუ ამის მეტი აფერი უნდა სარული მე შეითონ მუთქი. გუებხდე ერთ დამეს და რას ვხედავ, მიმდგარან ბიჭები ერთ ვაცონთან და რა ცინდა სულა და გულა, გამოაქეთ. წამიღია სულა და ვკითხე სად მივაქვს ავი საქთაედი მუთქი. სად მივაქვს და მინათ. თუ ცინდა შენდ ასე ქვეით მხოლოდ არ დავიკარონ, თორემ ჩემს გადაგვხათაეკო. იცოცხლეთ გამეხარდა. მერე დამეს ვიხელეთ დრო თუ არა შეგუძველი ერთ ვაცონს, ვჭურწე და ვჭურწე. რა ცინდა სულა და გულა, რომ არ გამოვართე. ერთ კვირას კაი ძალი საქთაედი შევიინე, ფარჩა ცინდა, სისწული ცინდა, თუ რა ცინდა მე რომ არ შექონდა. გავიდა ერთი თვე, მარა ვაი მისთანა უოფანს. ზარბაზნის ტრევა ვერ მიქდა იმდენს, რად ქალს წერილებმა მიქნა, მომავარს კახთით წერილები „გამომიწერე და გამომიწერე.“ თუ არ გამომიწერ დავწავ უორთიფელს და კვიბრევი. სას ამისთანა სირდხეილს ვინ გაუძლებდა ადღეში და გამოვიწერე, დავსით მერე დღეს სტანდიასე. შევიდა მარა რა შევიდა. შვინი მთელი მოეხდა მას დავჭირა. ვარგვალის მეტი უორთიფელი თან წამიღო. კვირეც კაი არ დავიწვებოდა. მივა-სიუ ნასილხიკები და რაკრად იქნა გამომავლაეტი. მიუღია სტანდია ეამსო, ავერ რვა ბადანა, ქალი პარკი-ბარხანა. გასაჭინა ადარ იყო სტანდიამი. დასწვევლად დემრთმა ჭუჭულები კი წამიფეხანა მუდანა, კოჭი, ქათამი შეიქნა ჭევირელი, კრახი, სირდხეილით თლათ დვეიწვი

ფარაუ.

მოგარდენ ვანდრები და კვიციურს ვიფიქრე თუ არ გა-
ვმორდი ზილიციაში წავკათრებო შენაჲ. შეგა შენა ს-
სილიციას და ცაგინს სტანციის ებოში გადაგვატავს
მოქანზე ცრადელი დღეობი და დავლადობი. დგრიე ვე-
ლანი იჲ და წავედი თათხის სიძებნელათ. ტანზე ქე ვი-
უკი გვარიათა ჩანდმული. მივადექი ერს სხლს შეგული
შეგ და ვიკითხე თათხი. მიიხრეს ორი თათხი ვეაქესო.
გამოვიდა ვინცხ ზვინივით ქალი, ახლე დამხვდა და მკი-
თხა:

- თათხი გინდა?
- დიას შენა ვუხასუქი.
- ხოლო სტოი ხარო?
- ხოლო სტოი ვარ აბა თათხი ხომ არ ვარ გატე-
ნილი ვიფო შენათა. გაგინდა არა, ცოლი თუ გუჟისო?
- რაგ არა ცოლი მუჟს, მარა რათ გინდათ ამის
გატეხა; შე თათხი მინდა შენათა.
- შეიღები გუჟისო?
- კი შენათა
- რადინო?

— ჟერ ცოტა მუჟს, ბარე რვაი შენათა.
იმისთანა შენს მტერს, იმან თაღლები დახრანა, აბ
არ გატიწერეს ღმერთი, რომ მიისო ოგუხი არამდ და არამდ
ადარ ქან თათხის მოქირავება. რვაი სულე ბადანა სულ
კვადებენ ჩემს ოგახს, ეშაკი ბადნები მიჟულსო. არ ქან
და არა. რადან ვინამდე წვეგული სხვანა. მივადექი მე-
ოდე სხლს. გამოვიდა ვინცხ დედაბერი. ვიკითხე თათხი.
იმანც მამინეუ შიეთხს ცოლი თუ თუ გუჟისო, კი შენათა.
შეიღებო? კი შენათა რვაი ბადანა მუჟს შენათა. იმანც
შინით თვალები დახრანა. რვაი შინებოთ ბადნების ამ
თაღელის ქაღაქში გასკვირიათ. იმანც უარი მტრიცა ბად-
ნები ეშაკები იქნებიათ. შე დავარწმუნე ერთ სიტყვასაც
არ იტყვიან წესარი ბადნება შენათა. ბადნები ცუდექები
უნდა იყვირო, აღბათ შენი ბადნები აგთმყოფები ეოჯი-
ლან და არს ცბით არ შემოდთან აგთმყოფი ბადნების
სხლში შემოშვებაო. ვიფიქრე ჟერ არც ერთი აგთ არ
გამხდარა შენათა, მარა ვინ დავიჯერა. შეუკურთხე ერთი
და გავსწიე. დიდი ძუბანს შემეღე მივადექი ერთს სხლს.
გზაზე გადაწვეგეტ შენათა უცოლო ვარ შენათა. დგვი-
ქირავებდი თათხი. მერე მივადგებოდი ჩემი ჟართი და
რამდენიც უნდა კვირა უგან ადარ წამოყოფოდი. კარები
გვიბანნი სიამეხი დამხვდა. „ინჩეო“ ინჩე კი არა თათ-
ხი შენათა. ცოლიო? არა ცოლი შენათა. გასწი, გასწი
ძმაო ხათას არ გადაშვარო, ხოლო სტოის ჩემს სხლში
ვერ შემოუშვებო. სვლოდნ შენათა მივაქანე და კავბრუნ-
დი. რა უბედურებაა. ერთმა ცუდექი ბადნები გუჟს და
ვერ მოგაქირავებო, მერევე აგთმყოფი ბადნები გუჟს,
რადგან ცუდექები არ არიანო, მესამე ცოლიანი უნდა იყო-
ვო, ძალიანი გულმოსული ვიყუბი, მარა წავედი კიდევ ს-
ძებნელათ, ჩამოვივარი ხარი ერთ დიდ სხლთან. გამოვი-

და ვივად კანი ეტობოდა ვაგარი უნდა მოვიყოლო და-
მინახა თუ არა ხეცა დიანა, არ უნდა მოვიყოლოდნ არ
მოგემო. ბიჭოს მიქედან რომ ევირა ჟერ გაბე ვინც
ვარ და მანუ თქვი შენათა, რაგა „მომაჟალის“ რედაქცია
ხომ არ გტონივარ ასე რომ შემინდი შენათა. ვახსენე თუ
არა „მომაჟალი“ იმისთანა შეს მტერს, მოიშვილანა ჟე-
დი და მოკურნდება, შეგარდა თათხი და კარები შეგე-
ტა. შემსდა სიდილი. ზარბაზნის ტყეას ვერ შეამინე-
და შეგინი ისე, როგორც „მომაჟალი“-ს სსენებამ უნდა.
გავსწიე ქვემოთ. ბუგრი ვიფიქრე გზაზე რა მოვიგონო
ასეთი, რომ თათხი მომაქირავონ შენათა, მარა ვერაფერი
მოვიგონე. შეგედი ერთ სხლში. გამოვიდა დამაზი, კო-
წილა ქალი. თათხი შენათა. კიბელები რამდენი გავსესო. ბი-
ჭოს კიბელებს მიხინჯავო, რაგა ცხენი ხომ არ ვარ შენათა.
აბა, შე არ მომწიხნებილ ნაეღული კაციო. არა შე თო-
ხი კიბედი მხვდა შენათა. ვერ მოგაქირავებო თათხისო. რა-
დას კიბეზილი დაწვეწვედი და წავედი. გადაწვეწვედი ერთს
კიდევ ვახსენე და თუ უარი მიიხრეს მერე შევიცი შენათა.
მივადექი სხლს. არაფერ გამოვიდა. ვიკადრე შით შესვლა.
იმედი მომეცა აქ კი მომაქირავებენ შენათა. თათხი კრე-
სლოში ჩავთვებოდი ქალი დიანისა. თავი დაუკარი ხმს
არ გავძიე. ზატარა თვალებით მომაშტერდა. თათხი შენათა,
შენ ცხვირი ცოტათი მონგრეული გავსესო, შე არ მომ-
წინს ცხვირ მოგზრეული კაციო. ვერ მოგემო თათხისო.
მომივიდა ბრახი და იმდენი ღლანსდე, რომ რაც ჟავრი
მჭირდა ეველა იმაზე ვიჯერე. გამოვიხი გარეთ და გავი-
ქედი ტარანის სტანციისკენ. ქალი და ბადნები შინშილით
ზირს დაბავდენ. ვიფიქრე სსუმილი გამოვადე ვეგლა კარ-
გათ და თუმცა დედაკამა ბუგრი იყვანა, მარა მოგვივი
ხელი ეველას ჩავურე ვაგონში და გავუდექი ჩემი სოფ-
ლისკენ. თურმე თაღელისში სხლციე უნდა თან წამოვიდონ
ვისაც აქ ცხოვრება უნდა. თუ შე აწი აქეთ ზირი უნდა,
სულ დედამა მაციონთ სხლსი ზატარანებო.

ტუპი.

მ ო ქ მ მ ს .

ძმაო!.. ბეჩივო,
სიკოდავო,
რას შესჩივი შეე-ბედს ტილოს;
იგი ყრუო,
უპირობა,
არ ისმენს მწარ-კრემლთა წყრილის.

ლაშქმე კრემლი, შეაჩვენე
უკუღმართი ბედის წერა
შორს. . შორს, მოთქმე, გლოვის ზარი,
და ლიბრული გულის ძებრა.

...არ შეუკრთე ბოროტებას,
უმეტრების უმგზავს ღრიალს;
მაბასურათ შეგებმე
ცხოვრების ზღვის
ზეირთთა ტრიალს. გ. ქუჩიშვილი.

შ ო მ ი

კამარილია და იუპიტერი.

თუ მალე სანონიკებისთვის საჭიროა „კამარილია“—ზეივთა და ქვევითა პლატები, რა დაუშავებია ბაყაყეთს, ანეთ დიად სამრეწველო ცენტრს (როგორც ბაყაყეთია) სი-ცხვილია კამარილია არ ყავდეს, ეგ, რა თქმა უნდა, სულ ერთია მამლაყინები იქნებიან შიგ თუ ჩასტუქებული ინდაურები. და აი მაშინ, როცა ბაყაყეთს საქალბო და საეყო გინწახები არაგუნე, ამ დილად ჩაისხა კამარილია, კამარილია რომელმაც თავის ხელში ჩაიგდო სასწავლებლების ბედ-იღბალი. არც ერთი მასწავლებელი, არც ერთი მოსწავლე იქნება „კეთილსაიმედოთა რიცხვი“ ჩარიცხული, თუ კამარილიას დიდი არ ექნება შუბლზე დაკრები. ვინაა კამარილის წევრები? წევრები ბლომათა სათვალავად, მხოლოდ რეალობაში (გ. რობაქიძის ტერმინალიგით რომ ვსთქვათ) 4—5 „პატიცემული გვამი“. მხოლოდ არის ერთი დიდი ვინმე ქანი „მანი“, რომელშიაც მომწყდევულია მთელი „სოცეტა“. ქანი „მანი“ არაა ერთეულში მომწყდევული, ის ბაყაყეთის სფეროში შლილია. მის ძლიერ უყვარს წერაკითხვის არ მკოდნე მოხუცი „ანნა სტაჟონენა“, რომელსაც „ნაჩალიცობაც“ კი არაგუნა, თუმც კოდნით და დიპლომით მის უბრალო „ქლანსიდა-მობასაც“ არ მიაშავებენ. თუ ასნებობს რეალობაში „ზუნებრივი შესამება“—ზნობაში ასნებობენ მამლები და ინდაურები. ისიც პატეიმეყვარ, უხვად ასაჩუქრებს კლაკორ მებობებთ. ქან „მანის“ ძლიერ კარგი მეგობარია ცნობილი დურმიშხანი ევდაკია ლომანის ასული კოტურაოვი. (თქვენც იცნობთ მკითხველო, მგონი, თუ ვინ ბრძანდება ევდაკია რომანოვნა—სამოქალაქო სასწავლებლის გამირი, რომელმაც გასულ წელს უხვად გზავნა დურმიშხანული ოლქის მზრუნველთან). ქან „მანს“ სხვაც ბევრი აყვს მეგობრები, მაგრამ მის ბრალის თვალთა „ზნეიტში“ გასაკუთრებული ადგილი დიქირა ფრიალ „გმანთლებულმა“, ფრიალ მოსულმა ფრიალ ახივანმა და კეკელუკთა მოყვარულმა, პირმა ბაყაყეთში „იუპიტერად“ წოდებულმა „იაგუშამ“ (ეს ქათინაურია, რომლითაც მას შვირად ქანი „მანი“ მიპარაყვს ხოლმე), იაგუშას სასწავლებლის უფროს, ფილოსოფოსადაც მოაქვს თავი და გასულ წელს ერთი ლექციაც წაიკითხა ასეთ თემაზე, მაგრამ

„ფისკო“ მილო შედგათ მკოდნეთა თალოში. მისი ფილოსოფია—„ფილოსოფიურ ქვეტრმატიეზიდან (Одесское издание) ამოღებული ფრაზები და დიდათ არ განირჩევა ლიონელ ფილოსოფ. ქ. კანტურ-ფილოსოფიდან. „იაგუშამ“, ბაყაყეთის „იუპიტერმა“ (და იუპიტერ ნიკოს ბუშია) ბევრ მოწაყვს მოუხილა გვერდი, ბევრ შობლბედს აღინათვალთ ცემლო, როგორც ძლიერმა ამა ქვევინსამ და ყრველივე ეს „პასივი“ არ ჩაეწერა, რადგან მას „კამარილიას“ დედამთავარი ქანი „მანი“ სწეალობს და თვით „იაგუშასაც“ მრავალი მებობტბენი. წრეულს საქალბო დენწახვიში მოუსაღლიანი წელი იყო. მკითხველმა უწყის დარაში საჩემ თითქმის ყველა მოზილო მოწაყვს ნები ორეზბათ ექცათ. „შობბელთა წრე“ გაწყრა. იუპიტერმა იუკადრისა და გაზალა ბრძოლა. შედგვი მეტად სამწუხარო. ოლქის მზრუნველმა ცნობები შეკრია და იაგუშაზე“ და მას ცუდ დღეს დააყენებდნენ, მაგრამ „კამარილია“ ფეხზე დადგა და „იაგუშა“ ბოროტ ძველბიდან დაზღვეულ იქნა. „იაგუშა“ მ გაინარყავ. სამაგვიროთა შეიბარუნენ კები და „იუპიტერმა“ ფრთა გაშალა. საუკეთესო მასწავლებელი დ. ჯ—კია გადაყვანილ იქნა. მასწავლებელი ბეკი დათხოვილი, დ. ჯ—კია თვიდან ოპოზიში უღვა თვითმყრობულ დიაგუშას“ და მის დესპოტურ წინადადებან არ ეთანხმებოდა. ამასთან. დ. ჯ—კიამ მომავლით ცოდვდა ჩაიღინა. მაღამ „მანის“ ყურადღება არ დიამსახურა, რადგან ვიზიტები არ გაუკეთა. ბეკი, (ეს სონინიშმს მასწავლებელი როგორც პუბლიცისტმა ზარატუსტარამ უწოდა Бат. Нов.) გაავადნენ, მაგრამ, იწყო მან იუპიტერისა და „მონის“ წინაშე ხიხვა და მიეაღერეს ახოვან კავალერს და ისევე მიიღენ. გაავადნენ—სუსტათ სწავლებისთვის (თუმც არშიყობას კარვად ასწავლის) და არა ოპოზიციონობისთვის. სამწუხაროა, რომ ზოგიერთი მებობტბენი იაგუშასი“ ყალბ ცნობებს აწვიდენ ვაზენს და ცილს სწამებენ და ჯ—კიას თითქმის ის „დურმიშხანულით“ წასულიყო ოლქის მზრუნველთან. ვისაც თვალნი ხეღვად აქვს და ყური სმენად, ვისაც სკოლის საქმე მშვენიერად იცის, თუ რაშია საქმე. „იაგუშა“ კარვად სეირნობს, ფოთელების ზურგზე მისი მებობტბე—კლაკორთა წყალობით და კარვ ხანსაც ისეირნებს, სანამ „კამარილია“ ზურგს უმაგრებს. იუპიტერი და კამარილია, აი ვინ ვანაგებს მოსწავლე-მასწავლებელთა ბედ-იღბალს. აი ვინ ყუფენ „უხადლო ქვეყანაში“. დროგამოშვებით ჩვენ ფაქტბს ავლამარაკებთ ამა გამირთა მოქმედებაზე. ელა კი, ნახვამდის.

ვოლდმარ.

ნაჩილუბი ეშხაიუსადი

მაგიერ მიიღებს მისი, უკაცრავთ პასუხია, პომო-შნიკი. ახლად გამოქმევიარი ლხტური სტოროკა-ძე, დილის 5 საათიდან, შუღლამის 12 საათამდე კარებზე ნახათ ატუზულს.

იაკე.

დ. სამტრედია. სრულიად მოულოდნელათ სამტრედიელებს მოველინა ბ-ნი ექიმი ფშუკ პარასკევძე და დაარსა კერძო უნივერსიტეტი სადაც ლექტორებათ მოწვეული ჰყავს; ორი აფთიაქის მალაზიის პატრონი, დობტურ-აკუშორი ნესტორი როტაში განვითარებული დობტურ მღლეტელავა კი პროფიზორი, ეს უკანასკნელი კი სისტემატიურათ იკითხავს ლექციებს; პირველათ ის წაიკითხავს შემდეგ თემაზე: როგორ უნდა მოეწყოს ხალხის დაბრძანების და ვატყავების საქმე წამლების გაპრად-ლეგაში, რომ ბევრი შრომით არ დიქანკონ და არ მოყობა არ შეფერხდეს, როგორ უშევლონ თავს თუ გარეთ სახმარი წამალი შეცთომით წარწერის გამო დალიონ ავთამყოფებმა; როგორ უნდა შევაპი რომ გამოწერილი წამლის მაგიერ სხვა წამალი, თუ ნამდვილი არ დარჩა აფთიაქში და როგორ მოთა ფლონ ექიმები, რომ ყოველ მათ ჩადენილ შეცდო-მა-სისვალბებზე ხმა არ ამოიღონ და სხვა...

უნივერსიტეტში ჯერ-ჯერობით თვით ღირეკტორმა მიიღო ერთი დელიკანდი მესუთე კურსზე და რადგან ჯერ მარტო ერთი ფაქულტეტი, ე. ი მედიცინის, მარტო თვითონ ასწავლის შინაურუ-ლათ, ამ მოსწავლემ საარაკო ნიჭი გამოიჩინა. ასე რომ მალე ყველა ხირურგებს გაათასებს და საკუ-თარ ბოლნიციასაც გახსნის.

მას სწავლა მიუღია ქალაქ მს ბოლნიცის სტოროკათ ყოფნის დროს და შემდეგ აქეთ სპაე-როთ წამოსულა, სადაც შეპყრია ექიმ ფშუკ, რომელსაც დაუნახავს რა მისი საუცხოეო სახლპარო ნიჭი, მიუღია თავის უნივერსიტეტში მესუთე კურ-სზე. უნივერსიტეტში მეცადინეობა დაწყებულია და ღირეკტორი ღებულობს მხოლოდ შემდეგ პი-რებს: სტოროკა-ნასტოროკათ, არღანჩი უსაქმის-ტებს და ყველა მავარი შუღლის პატრონთ, ვინც კი შესძლებს ამ უნივერსიტეტში სწავლის მიღებას. თხოვნებს ღებულობს შემდეგი ადრესით: ხონის ქუჩა, თვირათ შუღესილი სახლი, ღირეკტორს ფშუკ-პარასკევძეს და თუ თვითონ არ იქმნა, მის

თფილისი. ძმო ეშხაკო! ევრონებ მიხაილოვის სამკურნალოში თქვენ ჯერ არ შესულხარ; და არ განახათ ყველა ის, რაც იქ ხდება. მწვევე მითრა-ხის ღირსნი სწორეთ აქ არიან. „სამკურნალოს“ იმერტომ ჰქვია სამკურნალო, რომ იქ ავთამყოფებს უნდა კურნავდენ. მაგისი რა მოგახსენოთ და ნარ-ლის თამაშს კი კი ვასავალი აქვს. სად მოიცილიან ბ. ექიმები საექიმათ როლდაც გახურებული თამაში აქეთ და კამათების რახი-რუხით თა-ვებრუ დასმულა არიან. ექიმები ნარდს თამაშო-ბუნ და ავთამყოფები კი ყრთან ღვთის ანაბარა. სამ-კურნალოს უფროსი ბ. გურკო არავითარ ყურად-ღებას არ აქცევს, თუ რა ხდება მის სამკურნალო-ში, წინააღმდეგ შემთხვევაში ასეთ უმჯავესო სა-ქციელს ადგილი არ ექნებოდა. საქორთო ექიმების მითრახით შეხურება, რომ სათამაშოთ ყვახანაში წავიდენ ხოლმე.

კალე.

ჩაკე. აქაც საქორეება მოითხოვს ბ. ეშხაკო თქვენს ჩამბობანებას თქვენის მითრახით. ჩამოს-ვლისთანავე ვსტუმრები ოლქმანდრე ენუქიძეს ნე-კრასოვის მებაღეს და მიკიტანს ვანჩკა ბარათა-შვილს. ეს ორი ვებატონი კარტ-ნარდის თამაშში ძლიერ გართულ-გაჟფულნი არიან. კარტისა და ნარდის თამაშში მეტი არა ახსოვთ რა. უფრო კარტს ეტანებიან, რადგანაც ჯიბით ადგილი სატა-რებელია. კარტის სათამაშოთ თავს იყრან ნეკრა-სოვის ღანაშ, იქიდან გამოუარებ ხარბს გიორგი ცომიძის და თუ თავის ღუქანში არ დაგხვდებთ, იქვე ვვერდზე ბარათაშვილის სამიკტროში იქნება არაკისა და ღვინის სასმელათ და რამდენიმე მათ-რახი უქუნურთ, რომ დაანებოს თავი ლითობას და იაუს ძახილს.

ნურც იპოლიტე ოროკაძეს დასტოვებთ უმა-თრახით, მის სადალაქოში ბეგერი რამ სამათრახო ხდება.

ღართბი,

სიღნაღი. აქაურთა სსტორია უფრო ბოსტონს წააგავს ვიდრე სასტუმროს. სიღნაღი მით არის შესანიშნავი, რომ ქუჩებში და ბაღში მოსივრების მივიერთ დადიან დიდ-ყურა ცხოველებს, რომლებშიც დილა ადრიათ თავიანთი სირინოზის ხმით ატკობენ მსუბუქობით. ნაცნობი ვერაინა ენახე, ვარდა ქიზიყის განმანათლებელ მოძღვარ, მეივალეყურ, შამა დავითისა, ის ჩამდგარაყო მასწავლებელთა შორის და უმღერდა: -განკურნებ ხალხი ყოვლისაგან ავისა სენისა და თქვენ მიიღებთ სასიყვლესა ოცსა ქანქარასა? შესიამოვნა სწორეთ მისი საგალობელი. გავეშურე უპირავაში? შიგნით არ შემიშვეს, მიხიბეს: „სიღნაღის თავზე დღეს სხვა თავი ამყენეს და ნამყენი გახმა, შხოლოდ ძველმა თავმა ასი ქანქარი მოისხა თევშიო, რის ვიქო? გილოია? - ცოტა ცუდაა შექმნა და ამიტომ მისი ნახვეტიმებისგან აკრძალულიაო? იქიდან აუარა-ჩაუარე ბახარს. ერთა დუქნის წინ გაბერილ, ფართუქ აფარებულად აღმინანს გვაქმ მოვკარი თვალი, რომელიც ოანდდავდა ამგლელ ჩამვლელს ვიქვი იქნება ტელეგრაშით თელავიდან ილიკომ შეტაკობინა, რომ ეს სწერამს გახუთებშიო. გამისქდა გული და გამოვიწვი მალაქნის დილიერის საძებნებლოთ.

დ. შებოლი.

მუხიყურას საზოგადოება. ძეოა ეშმაკო! მოგვკეციეთ უკრადლება, თორემ ღამის არის მამასახლისისა და შწერალმა სულ ერთიანათ გავცხრან. აქაო და ეშმაკიკ ჩვენ ვართ და ყველაფერით და ისე დაეჩვიენ ქანქარის უღინწყას, რომ აღარაფერს აღარ გრიდებიათ ვანქ ყლი და ყუსა. გამარჯობა, რომ უთხრას ქანქარი უნდა მოსთხოვონ. თქვენი მათრახი მეტათ საქირაო და მოკვეშველეთ.

მუხაყუელი ვარაზ.

სად. მუხიანი. გულში მუხიანში მოხდა კრება, ეგრეთ წოდებული „მუხიანის რაიონის არღანზე მოქიყფეთა ჯგუფისა“ კრებას თავმჯდომარეობდა მუხიანის რაიონში ცნობილი არღანზე მოქიყფე, შიშია ფუთურთიძე. თავმჯდომარემ პირველათ სიტყვის ნება ადგილობრივ მიკიტანს ყარამან ჯაოხაძეს მისცა, ყარამანმა შემდეგი სიტყვებით მიმართა კრებას: „ძებნო და აფხანიკებო, როგორც კარგად მოგხსენებთ მზარის უფროსმა, როგორც თქვენ ახალგაზდები, არღანზე ქიეთს მოგაკლოთ დიდის სიმწარით, აგრეთვე ჩვენც ადგილობრივ მიკიტანებს წინადადება მოგვცა, თუ ჩვენ ძებნო მიკიტანები თქვენ არღნით დუქანში შემოვიშვებთ, სასჯელს გვიქაღის. ეს ვარემოება დიდათ საზარალაა როგორც ჩვენთვის ისე თქვენთვის ამიტომ წინადადება შემომიქვს გაუგზავნით თხოვნა მზარის უფროსს; რადგანაც დუქანში არღნის დავკრის ნებას არ გვაძლევთ, ყითლი ინებეთ და ნება მოგვცით არღნები დუქნის სახურავებზე ავიტანოთ და იქ ვიკიეფითოთქვა, და სინამ თხოვნას დაწვერდეთ სა-

ქირათ მიმინა ეცადოთ, სასიამოვნო იქნება თუ არა სახურავზე ქიეთ? ახალგაზრდებთან თორავრია ხანგრძლივი ტაშის ცემით დააჯიღოდაც, და ზურას ძახალით მოედვენ სახურავებს არღნებით და ღვირით სავენ ბოთლებით: უკვე დარწმუნდენ, რომ დუქნის სახურავზე უფრო სასიამოვნო ყოფილა ქიეთ ვიდრე დუქანში. თხოვნის გაგზავნას დღე დღეზე ვიბრებინა.

დესპოტი.

მათრახის ფოსტა.

თფილსი. დამწერეს. თქვენ გვთხოვთ: „ნება მომეცით, ჩემი აზრი გამოვსთქვა თქვენს გახუროს“. სიამოვნებით ვაძლევთ ამის ნებას, მაგრამ მიზღულე წერალში არავითარი აზრი არ აღმონდა. სცადეთ მეორის დაწერა.

ქულაში. ს. კულაშელს. თქვენი დეკო „ჩემს სატრფულს“ არ დაიბეჭდება. ეს იმ მოსაზრებით, რომ თქვენმა სატრფულმა არ წაიკითხოს და დართლ კუვიდან არ შეიშალოს.

სადღეს. პოლისინეს ნათელს. პოლისინეს თამამთ შეუძლია სთქვას: „ვერავფერი პოეტი ყოფილა ჩემი ნათელული“.

სადმე. ხუნჯაულეფერს. აზრი საიდან უნდა გვენახას თქვენს ლექსში, როცა სახელისა და გვარის მოწერაც დაგვიწნიათ: თქვენ შეუძლრა ცხოვრება გეტიერბათა.

სადმე. საგანს. თქვენი „უგუტრების ნაყოფი“ ძლიერ გრძელი და ჩვენი ჟურნალისათვის შეუფერებელი ნაწარმატება.

საბაილა. კიკეს. მეორეთ რომ შედომანში არ შეხვიდეთ, ნუ ენღობით თქვენს ნაცნობებს, და ჩვენ სიტყვას ვაძლევთ, არსილდეს აღარ ვენდოთ თქვენს ცნობებს.

დ. შვირიძე. პოლისინეს ნათელს. მართალია თქვენს წერილს ვერ ვებეჭდით, მაგრამ გულს ნუ გაიტეხთ ის ხუცები, რომელსაც ეშმაკათ ვადაქცევა მოუწოდებინა და ანაფრა გაუფენია, თუ ხშირათ გამოუდგება ველსიპედს, ან ეშმაკათ ვადაქცევა და ან სიცხის დიმიტერეს სადმე.

უკომორისკულ ზოგუღიარული, ყოველ-კვირული, სონრბუებიანი ჟურნალი

„მათრახი და საღამურია“

წელიწადში ღირს 5 მან., ნახევარი წლით— 2 მან. 50 კ., ერთი თვით— 50 კაპ.

ვინც წლის ბოლომდის გამოიწერს და ღირებულ ფასს (2—50) სრულად გამოუგზავნის რედაქციას, ვიგზავნება აგრეთვე უკვე გამოუსული „სალიამურის“ აღმანახები 7 ნომერი.

მიიღება დასაბეჭდელ განცხადებებით: პირველ გვერდზე სტრიქონი 20 კ., უკანასკნელზე— 10 კ. დროებითი რედაქციის ადრესი: Тифлиси, Типография Т-ва «Шრომი» Василия Болквадзе.